

М₁: Не може изобщо да гъкне нещо.

С: *Не може ли да го прогониш някак?*

М₁: Е как ще го прогониш?

С: *Не знам, питам.*

М₁: Не може. Тва си е негово.

Характерно за разказа на респондента е това, че той възпроизвежда широко разпространена представа за последствията от разрушаването на свещено за албанците място. Подобни разкази бяха регистрирани през 2002 г. сред всички етнически групи в Чирпан, с. Костисво и с. Болярци. Митологизираният наратив обикновено се свързва с поведението на властите по времето на социалистическия режим и най-често потърпевши са селският полицаи, партийният секретар и кметът. Последствията за тях носят белезите на парализа или инфаркт, а често се разказва и за неочаквана смърт на децата им – независимо дали са продължили да живеят в населеното място. За разлика от стандартните митологии, в това интервю респондентът превръща в протагонист всекидневния селски човек, който се опитва да разчисти обработваемата си земя. Особено е, че *гьом баба* реагира като обикновен таласъм, имащ сила само на определен периметър и наследниците, излезли извън дома, остават незасегнати.

Въпреки че вярата в евлии е по-характерна за шиитския клон на мюсюлманството, хорахане рома не ограничават общуването си с ходжи – представители на сунитския клон. Христо Ценов регистрира случай, при който ходжа от Лясково (Девинско) дава на 75 годишен бургуджия от Куклен статия билингва – на арабски и български – в която се разказва за погребението на мюсюлманин. Според статията, преди да положат тялото на покойника в гроба, се появил смок-чудовище и всички припаднали. Като причина за подобен прецедент в статията бива изтъквано неверието на покойника в Аллах и непосещаването на джамия или теке. Казано с други думи, мюсюлманските духовници, използвайки страха от смъртта при по-възрастните поколения, се опитват изкуствено, чрез поддържане на традиционните суеверия и демонология, да формират страх от бога, който да доведе до спазване на мюсюлманските капопи.

Подобен страх и суеверия се поддържат и на нивото на фолклорното християнство, разпространено в селата. Липсата на свещеници и отсъствието им дори по време на големи християнски празници – какъвто случай бе регистриран в Йоаким Груево по време на Илинден (20.07) – оставя религиозните интерпретации в ръцете на врачки и баячки, които декларираат, че лекуват в негово име. Не само Калдерашите, Калайджиите, Лударите и Сивите гълъби пренебрегват селските църкви, но същото важи и за българите, живеещи в тези села. Тогава, когато индивидите имат потребност да се обърнат към бога –